

Tỉnh ủy Quảng Bình tay nắm ngành, tay nắm huyện

Cố Kim Thành

Phó bí thư Tỉnh ủy Quảng Bình

Hơn ba năm, kể từ ngày giặc Mỹ leo thang xâm lược và mở rộng chiến tranh phá hoại ra miền Bắc nước ta, đảng bộ và nhân dân Quảng Bình đã thực hiện nhiệm vụ chống Mỹ, cứu nước, xây dựng chủ nghĩa xã hội trong điều kiện rất khẩn trương, ác liệt, và đã thu được thắng lợi hết sức to lớn. Cùng với quân và dân cả nước và quân và dân Quảng Bình đã giáng trả bọn xâm lược Mỹ những đòn trừng trị đích đáng. Đi đôi với thành tích về quân sự, Quảng Bình cũng đạt được những thành tích đáng phấn khởi về kinh tế, văn hóa và mọi mặt hoạt động khác. Đời sống của nhân dân Quảng Bình, mặc dù địch họa và thiên tai có gây ra nhiều khó khăn, vẫn được ổn định và ngày càng chuyển hướng phù hợp với thời chiến.

Sở dĩ đảng bộ và nhân dân Quảng Bình thu được tiến bộ to lớn trên nhiều mặt như vậy, chủ yếu là do đảng bộ Quảng Bình đã cố gắng quán triệt và vận dụng đường lối chiến tranh nhân dân, đường lối chuyển hướng và xây dựng kinh tế của Trung ương trong tình hình mới vào điều kiện cụ thể của Quảng Bình, do đảng bộ Quảng Bình đã cố gắng đi đúng đường lối quần chúng của Đảng, thường xuyên chăm lo bồi dưỡng nhiệt tình cách mạng của quần chúng, phát huy lực lượng tiềm tàng của quần chúng trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước. Trong quá trình quán triệt và thực hiện đường lối của Trung ương, trong quá trình nâng cao sức chiến đấu của toàn đảng bộ nhằm biến các chỉ thị, nghị quyết của Đảng thành hành động cách mạng tích cực và tự giác của quần chúng, việc cải tiến công tác chỉ đạo của các cấp ủy, trước hết là của bản thân Tỉnh ủy, có ý nghĩa rất to lớn.

Thời gian vừa qua, để cải tiến công tác chỉ đạo của tỉnh, để tăng cường hiệu lực tổ chức thực hiện các chỉ thị nghị quyết của Tỉnh ủy,

ngoài những mặt cố gắng khác, chúng tôi đã cố gắng nắm ngành và nắm huyện. Chúng tôi thường bàn bạc với nhau: muốn chỉ đạo tốt, Tỉnh ủy một tay phải nắm chắc ngành, một tay phải nắm vững huyện.

Vì sao chúng tôi đặt vấn đề như vậy?

Đó là vì qua kinh nghiệm thực tiễn, chúng tôi thấy rằng:

+ Mọi chỉ thị, nghị quyết của Đảng rất cuộc có được thi hành tốt hay không, vấn đề là tổ chức cơ sở đảng có mạnh hay không. Muốn nâng sức chiến đấu của cơ sở, muốn tăng cường trình độ và năng lực cho cơ sở, tỉnh không thể tự mình làm lấy mà chủ yếu là phải dựa vào huyện. Tăng cường huyện, kiện toàn huyện một cách toàn diện, chính là tạo điều kiện cho huyện củng cố và tăng cường cơ sở, cũng chính là tạo điều kiện cho tỉnh nắm được cơ sở.

+ Muốn nắm huyện, đương nhiên phải kiện toàn huyện ủy và cơ quan các ngành huyện, phải bồi dưỡng cho huyện về mọi mặt: chính trị, tư tưởng, trình độ, tổ chức và tác phong. Để thực hiện yêu cầu này, riêng bản thân Tỉnh ủy làm không nổi. Ngoài đường lối chính sách, ngoài tư tưởng, tổ chức và tác phong, huyện cần được bổ sung và bồi dưỡng về trình độ kiến thức (chỉ đạo quân sự, quản lý kinh tế, lãnh đạo khoa học kỹ thuật...). Giúp Tỉnh ủy đáp ứng yêu cầu này của huyện chính là các ngành tỉnh. Vì vậy, nắm ngành để bồi dưỡng trí thức cho huyện để phục vụ cho các mặt hoạt động của huyện và cơ sở, cũng tức là tăng cường hiệu lực chỉ đạo của tỉnh.

+ Ngoài ra, nắm ngành, sử dụng tốt ngành còn có ý nghĩa nâng trình độ lãnh đạo toàn diện của bản thân Tỉnh ủy, còn ý nghĩa gắn chặt hoạt động của ngành với nhiệm vụ chính trị cụ thể của địa phương, bảo đảm cho Tỉnh ủy hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ sản xuất, chiến đấu phù hợp với vị trí của tỉnh trong điều kiện phân cấp mới.

Vừa qua, chúng tôi đã tiến hành nắm ngành như thế nào?

Trong quá trình nắm ngành, chúng tôi đã cố gắng phấn đấu để đạt ba mục tiêu:

+ Trước hết là xây dựng tổ chức đảng thật sự trở thành hạt nhân chính trị của ngành. Ngoài các ngành dân quân, công an (bao gồm cả công an nhân dân vũ trang), giao thông, chúng tôi đã thành lập một số đảng ủy trực thuộc tỉnh tại các ngành thương nghiệp, lâm nghiệp... Thực tiễn hoạt động của ngành lâm nghiệp trước đây cho thấy lâm nghiệp Quảng Bình chuyển hướng chậm chạp, có hiện tượng trì trệ. Đi sâu tìm hiểu thì ra trên 500 đảng viên của ngành và đại bộ phận công nhân, nhân viên chưa thật sự quán triệt đường lối nhiệm vụ của Đảng. Vai trò lãnh đạo của tổ chức đảng trong ngành nhằm bảo đảm quán triệt đường lối chính sách của Đảng, nhằm tổ chức lực lượng quần chúng phấn đấu thực hiện đường lối chính sách đó, bị lu mờ và suy yếu. Đã có thời kỳ có một số đông công nhân xin thôi việc hoặc chuyển ngành. Từ ngày công tác chính trị, tư tưởng trong ngành được tăng cường, từ ngày công tác đảng được đẩy mạnh đến nay, quần chúng phấn khởi làm việc, cán bộ, đảng viên phát huy được tác dụng gương mẫu, lãnh đạo, và ngành lâm nghiệp Quảng Bình đã có chuyển biến tiến bộ rõ rệt. Việc tăng cường xây dựng tổ chức đảng ở các ngành khác cũng đem lại những kết quả khả quan tương tự như ở ngành lâm nghiệp.

+ Trong việc nắm ngành, vì cả tỉnh có đến gần 40 đầu mối, chúng tôi đặt vấn đề là phải tập trung nắm một số ngành chủ yếu. Nói tập trung nắm một số ngành chủ yếu đương nhiên không có nghĩa là buông lỏng hoặc khoán trắng hoạt động của các ngành khác cho các chủ trương chuyên môn, bởi vì mỗi ngành cụ thể đều có vị trí quan trọng nhất định của nó. Qua kinh nghiệm Quảng Bình, ngoài việc kiện toàn các ban chuyên môn của Tỉnh ủy, ngoài việc kiện toàn những ngành then chốt có liên quan trực tiếp đến nhiệm vụ chiến đấu, sản xuất như dân quân, nông nghiệp, công nghiệp, chúng tôi đã cố gắng chỉ đạo chặt chẽ hoạt động của các ngành: công an, thương nghiệp và vật tư. Hoạt động của ba ngành nói sau này, nếu không được chỉ đạo chặt chẽ

hàng ngày, nếu có sơ suất hoặc sai sót gì đó, thường dẫn đến tình trạng căng thẳng không cần thiết ở nơi này, hoặc ở nơi kia: nếu công an hoạt động không tốt, hiện tượng tiêu cực trong đời sống xã hội có thể nảy nở, nếu công an vận dụng chính sách sai ở nơi nào đó, tình hình chính trị ở đấy có thể trở nên xấu; hoạt động thương nghiệp thì có liên quan đến phân phối và đời sống hàng ngày của hàng vạn người; thiếu một mặt hàng nào đó, đáng ra có thể khắc phục được cũng có thể gây nên căng thẳng trên thị trường; còn cơ quan quản lý vật tư thì nắm trong tay hoạt động của các đơn vị sản xuất. Nếu vật tư cung cấp thiếu hoặc không đúng kỳ hạn, guồng máy sản xuất trong tỉnh bị đình đốn ngang.

+ Sau nữa trong việc nắm ngành, chúng tôi đã phấn đấu để xác định rõ chức năng, nhiệm vụ cụ thể của từng ngành và để sử dụng hoạt động của ngành, phục vụ tốt cho công tác lãnh đạo của Tỉnh ủy. Nhiệm vụ chung của ngành, tuy đã được bộ hữu quan giao, cần được Tỉnh ủy kết hợp với yêu cầu và nhiệm vụ chính trị của địa phương quy định một cách cụ thể hơn nữa, để tạo điều kiện cho các ngành tỉnh, một mặt hoàn thành trách nhiệm trước Trung ương, mặt khác đáp ứng đầy đủ đòi hỏi của địa phương. Thực ra hai mặt này thống nhất với nhau và cũng là căn cứ để Tỉnh ủy giúp các ngành xây dựng đúng đắn chức năng và nhiệm vụ của mình.

Gắn với việc quy định nhiệm vụ cụ thể của ngành, chúng tôi cũng phấn đấu xác định chức năng cụ thể của thủ trưởng ngành. Chúng tôi nêu ba yêu cầu: thủ trưởng ngành một là phải nắm vững đường lối của Đảng, nắm vững tinh thần chỉ đạo của Tỉnh ủy, nắm công tác cán bộ và công tác xây dựng đảng ở các cơ sở, không chỉ đơn thuần nắm nghiệp vụ, kỹ thuật chuyên môn. Ví dụ, thủ trưởng ngành vận tải không chỉ quan tâm đến khối lượng hàng vận chuyển, mà trước hết phải quan tâm đến nội dung vận chuyển, xem ngành đó đã vận chuyển được gì để đáp ứng yêu cầu chính trị của địa phương, xem cán bộ và các tổ chức đảng đã đảm nhiệm công tác vận chuyển đó như thế nào, như vậy là thủ

trưởng ngành cùng với tổ chức đảng trong ngành có nhiệm vụ nắm vững và quán triệt đường lối của Đảng trong hoạt động thực tiễn của ngành; hai là, thủ trưởng ngành phải nắm được quá trình thực hiện kế hoạch Nhà nước trong ngành, nắm được tiến độ công việc hằng tháng, hằng quý. Đề ra yêu cầu này là nhằm gắn chặt sự suy nghĩ của thủ trưởng ngành với kết quả hoạt động thực tiễn của ngành, là nhằm tăng cường công tác kiểm tra của thủ trưởng, ngăn ngừa hiện tượng quan liêu; ba là thủ trưởng ngành phải trực tiếp chỉ đạo hai đầu: nơi khá để rút kinh nghiệm phổ biến chung và nơi kém để thanh toán tình trạng lỗi. Chúng tôi nghiệm thấy rằng nếu thủ trưởng ngành đích thân chỉ đạo riêng vừa xây dựng điển hình, vừa giúp củng cố nơi yếu, thì kinh nghiệm hay mới được kịp thời phát huy và những nơi có phong trào trì trệ mới thật sự và nhanh chóng được phục hồi. Yêu cầu này cũng nhằm nâng cao trách nhiệm của thủ trưởng ngành, bởi vì qua báo cáo với Tỉnh ủy đầu năm có thể còn đơn vị kém, đến cuối năm, không thể đơn vị đó cứ kém mãi được.

Đi đôi với việc xây dựng chức trách chung của ngành và riêng của thủ trưởng, chúng tôi cũng quan tâm kiện toàn bộ máy và xây dựng đội ngũ cán bộ cốt cán của ngành, quan tâm thông qua công tác thực tiễn để bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ cán bộ này và để nâng cao chất lượng chính trị cũng như chuyên môn của ngành. Thời gian vừa qua các ngành tỉnh đã thật sự góp phần vào công tác lãnh đạo chung của Tỉnh ủy. Những hội nghị chuyên đề của Tỉnh ủy về công nghiệp, thủ công nghiệp, giao thông vận tải, lao động... sở dĩ đạt kết quả tốt và dẫn tới những nghị quyết có chất lượng tốt, chính là nhờ Tỉnh ủy đã biết bồi dưỡng và sử dụng các ngành, đã biết phát huy trách nhiệm và sự đóng góp của ngành vào công tác chung của Đảng. Cũng nhờ vậy, trình độ và năng lực công tác của cá ngành đã được nâng lên rõ rệt, sự hiểu biết của Tỉnh ủy về các mặt sâu hơn, rộng hơn; sự đoàn kết nhất trí giữa

Tỉnh ủy và các ngành được tăng cường, cán bộ các ngành làm việc với không khí phấn khởi, hồ hởi.

Và chúng tôi đã làm được gì để năm huyện?

Cùng với quá trình bồi dưỡng, kiện toàn và sử dụng các ngành tỉnh, vừa qua chúng tôi đã ra sức tăng cường huyện, tạo điều kiện cho các huyện ủy phấn đấu trở thành huyện ủy "bốn tốt". Trước kia trong khi mở rộng cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt", chúng tôi cũng đã nhận thức thấy sự cần thiết phải kiện toàn huyện ủy và tăng cường cấp huyện. Nung phải chờ đến khi có Nghị quyết 136 của Ban bí thư Trung ương Đảng, thì chúng tôi mới nhận thức được đầy đủ hơn vị trí, yêu cầu và nội dung kiện toàn huyện ủy và mới đẩy mạnh quá trình xây dựng huyện ủy một cách tích cực và khẩn trương hơn.

Dựa vào các ban của Tỉnh ủy và cơ quan các ngành cấp tỉnh, chúng tôi đã đi sâu nghiên cứu phong trào từng huyện, giúp các huyện nhận thức rõ vị trí của mình, thấy được chỗ mạnh chỗ yếu trong sản xuất, chiến đấu và các mặt hoạt động khác, nhìn ra ưu điểm và nhược điểm trong lãnh đạo và chỉ đạo của bản thân, trên cơ sở đó, chúng tôi đã giúp các huyện ủy xây dựng phương hướng phấn đấu với tinh thần vượt gian khổ, khó khăn, quyết tâm hoàn thành những nhiệm vụ cách mạng được đặt ra cho từng huyện. Tỉnh ủy đã chỉ đạo riêng việc thực hiện Nghị quyết 136 ở huyện Bố Trạch để rút kinh nghiệm xây dựng các huyện ủy khác trong tỉnh. Bản thân Tỉnh ủy đã đi sâu tổng kết những kinh nghiệm tiên tiến về các mặt của một số xã điển hình để bồi dưỡng cho huyện, giúp giải quyết những tư tưởng tiêu cực của huyện và trang bị cho huyện những hiểu biết và kinh nghiệm cần thiết để huyện có thể chỉ đạo xã và giúp xã được tốt hơn. Kết hợp với việc tiến hành đại hội Đảng ở các huyện, chúng tôi đã cố gắng giúp huyện ủy mở rộng dân chủ nội bộ, dựa vào tiên chuẩn và phương hướng giai cấp của Đảng trong công tác cán bộ để kiện toàn huyện ủy về mặt tổ chức, bổ sung vào huyện ủy những cán bộ ưu tú, trẻ, cán bộ nữ, đã được rèn luyện và

thử thách trong thực tiễn để tạo điều kiện cho các huyện ủy thật sự trở thành trung tâm đoàn kết đảng bộ và là hạt nhân lãnh đạo toàn bộ công tác của địa phương. Có thể tin tưởng rằng với đội ngũ cốt cán lãnh đạo hiện nay của các huyện ở Quảng Bình, chúng tôi nhất định giữ vững và phát huy được những thành quả đã đạt được trong mấy năm qua, nhất định sẽ ứng phó được với mọi tình huống.

Đương nhiên mối quan tâm thường xuyên của chúng tôi vẫn phải là nâng cao năng lực và trình độ cho huyện, trước hết là về mặt đường lối, chính sách, giúp cho huyện có thể phát huy tinh thần chủ động, sáng tạo trong việc vận dụng đường lối chính sách đó vào điều kiện cụ thể của huyện, phù hợp với vị trí và đặc điểm của từng huyện. Đồng thời chúng tôi cũng quan tâm tận dụng các ngành tỉnh bồi dưỡng kiến thức các mặt cho huyện. Việc phổ biến và nghiên cứu các nghị quyết chuyên đề của tỉnh cũng có tác dụng nâng cao trình độ lãnh đạo toàn diện của huyện. Đối với những huyện ủy viên mới được đề bạt, chúng tôi tranh thủ mở những lớp huấn luyện ngắn ngày. Cho đến nay, tất cả những đồng chí này đều đã học qua chương trình hai tháng. Còn những huyện ủy viên khác được luân phiên nhau từng đợt cử đi học chương trình sáu tháng. Tuy nhiên, phương châm bồi dưỡng cơ bản của chúng tôi vẫn là học tập trong thực tiễn công tác, là thông qua việc lãnh đạo và chỉ đạo các mặt công tác của địa phương để xây dựng quan điểm, lập trường của Đảng, để nâng cao năng lực và trình độ cho các huyện ủy viên.

Đi đôi với yêu cầu bồi dưỡng tư tưởng và trình độ cho huyện, chúng tôi cũng đẩy mạnh viện kiện toàn bộ máy của huyện. Trung bình mỗi huyện hiện nay quản lý trên dưới bốn trăm cán bộ, nhân viên. Một mặt chúng tôi đấu tranh khắc phục khuynh hướng hình thức, mở rộng biên chế bộ máy của huyện, nhưng mặt khác, chúng tôi cũng mạnh dạn kiện toàn những bộ phận cần thiết, tạo cơ sở cho huyện làm tốt những công việc đã được phân cấp. Thực ra, chỉ giao trách nhiệm

mà không kiện toàn tổ chức thì chỉ đạo của huyện nhiều khi cũng gặp khó khăn. Thời gian vừa qua, ngoài việc bảo đảm đủ biên chế cho các ban chuyên môn của huyện ủy, Quảng Bình đã thành lập ở mỗi huyện.

+ Phòng nông nghiệp (phòng này làm cả chức năng ban của Đảng) bao gồm cán bộ nghiên cứu, kỹ sư, cán bộ quản lý và cán bộ xây dựng phong trào.

+ Phòng thủ công nghiệp có trách nhiệm quản lý toàn diện các mặt hoạt động của các hợp tác xã thủ công nghiệp trong huyện và kết hợp với phòng nông nghiệp để quản lý bộ phận sản xuất thủ công trong các hợp tác xã sản xuất nông nghiệp. Đối chiếu với mấy câu thơ của Bác Hồ: Ruộng đất là chiến trường, cuốc cày là vũ khí, nhà nông là chiến sĩ... chúng tôi thấy rõ là mấy năm trước đây, huyện mới quan tâm đến ruộng đất và lao động, chưa thật sự quan tâm đến công cụ. Lập phòng thủ công nghiệp cũng có ý nghĩa giúp huyện bổ khuyết thiếu sót này.

+ Phòng giao thông có trách nhiệm bảo đảm mọi tuyến đường đã được phân cấp về huyện.

Trong quá trình thực hiện việc phân cấp quản lý các mặt công tác giữa tỉnh và huyện, một mặt chúng tôi đã phải khắc phục tư tưởng tiêu cực, ngại khó khăn... của huyện, mặt khác chúng tôi cũng phải khắc phục tư tưởng rụt rè bảo thủ, không mạnh dạn phân cấp cho huyện của các ngành tỉnh. Cho đến nay, tỉnh và huyện đã kết hợp chặt chẽ với nhau hơn trước trong việc bảo đảm thực hiện nhiệm vụ chính trị chung của Đảng.

Thực tiễn Quảng Bình cho thấy: muốn tăng cường sự lãnh đạo toàn diện của huyện, tỉnh phải vừa ra sức giúp cho huyện nắm vững các lực lượng vũ trang, bán vũ trang, chỉ huy tốt nhiệm vụ chiến đấu và bảo vệ dân, phải vừa ra sức nâng trình độ quản lý và xây dựng kinh tế cho huyện, nâng trình độ kiến thức về mọi mặt cho huyện.

Sau nữa là vấn đề giúp huyện nắm xã và chỉ đạo xã. Vận dụng Nghị quyết 136 của Ban bí thư Trung ương Đảng vào hoàn cảnh chiến đấu và sản xuất cụ thể của Quảng Bình, chúng tôi đã nêu ra yêu cầu là: huyện ủy không chỉ nắm chắc các đảng ủy xã, các bí thư chi bộ và chủ nhiệm hợp tác xã, mà phải đi sâu vào đội sản xuất và tổ đảng.

Trong tình hình chiến đấu, sản xuất khẩn trương và các liệt của Quảng Bình, đội sản xuất, với quy mô nhất định về nhân lực, diện tích ruộng đất, trâu bò, nông cụ... với trách nhiệm kết hợp linh hoạt hàng ngày hai nhiệm vụ sản xuất và chiến đấu, với nhiệm vụ quản lý trực tiếp các mặt chính sách có liên quan tới đời sống của nhân dân, đã có vị trí quan trọng đặc biệt của nó. Gắn liền với vị trí của đội sản xuất là vị trí hết sức quan trọng của tổ đảng trong việc bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện của Đảng trong việc giáo dục, rèn luyện đảng viên, phân công đảng viên và trong việc làm tốt công tác quần chúng của Đảng. Theo chủ trương chung của Tỉnh ủy Quảng Bình, các huyện ủy có nhiệm vụ phải phấn đấu nắm chắc được một phần ba số đội sản xuất (Quảng Bình hiện có khoảng 2.700 đội sản xuất). Mỗi huyện ủy viên về xã, ngoài việc giúp đảng ủy xã và các bí thư chi bộ tổ chức thực hiện tốt các nghị quyết của Đảng, còn phải đi sâu vào các loại tổ đảng (khá, trung bình, yếu) và cố gắng nắm chắc được một phần ba số tổ đảng của địa phương. Chúng tôi bổ sung tiêu chuẩn xem xét "bốn tốt" của huyện ủy viên: huyện ủy viên các tác phong sâu, sát cơ sở phải là huyện ủy viên nắm được tổ đảng và nắm được đội sản xuất, giúp đỡ thiết thực cho đảng ủy và chi ủy làm tốt khâu tổ đảng và khâu đội sản xuất. Hiện nay, nhìn chung Quảng Bình, huyện Bố Trạch đã vươn lên đạt yêu cầu này, Huyện ủy Quảng Ninh và huyện ủy Lệ Thủy đã chuyển biến khá; còn các huyện ủy khác mới có tiến bộ bước đầu. Khẩu hiệu "không ăn, xuống đội, ra đồng" hiện đã trở thành mục tiêu phấn đấu không chỉ của các tổ chức cơ sở đảng mà của cả các huyện ủy trong tỉnh Quảng Bình chúng tôi.

Đế quốc Mỹ, trước khi chúng bị đánh bại hoàn toàn, còn có thể gây cho nhân dân ta nhiều khó khăn. Thời gian tới, công cuộc chiến đấu, sản xuất, tổ chức đời sống quân chúng sẽ diễn ra ở Quảng Bình ác liệt hơn, khắt khe hơn. Dưới sự lãnh đạo của Trung ương, đảng bộ và nhân dân Quảng Bình đã được chuẩn bị về mọi mặt để đập tan âm mưu xâm lược của giặc, tiến lên giành những thắng lợi mới to lớn hơn. Trước yêu cầu của tình hình mới, Tỉnh ủy Quảng Bình sẽ ra sức cải tiến hơn nữa công tác lãnh đạo và chỉ đạo của mình, phấn đấu nắm vững đường lối của Trung ương, đi sâu phát động quần chúng, xây dựng sự đoàn kết nhất trí trong Đảng và ngoài nhân dân, chúng tôi tin tưởng sắt đá rằng đảng bộ và nhân dân Quảng Bình nhất định hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình.